

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БИХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

www.revizija.gov.ba

ИЗВЈЕШТАЈ О ОБАВЉЕНОЈ ФИНАНСИЈСКОЈ РЕВИЗИЈИ

АРХИВА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ ЗА 2022. ГОДИНУ

Садржај

I	МИШЉЕЊЕ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА	2
1.	МИШЉЕЊЕ О ФИНАНСИЈСКИМ ИЗВЈЕШТАЈИМА	2
2.	МИШЉЕЊЕ О УСКЛАЂЕНОСТИ	4
II	ИЗВЈЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ	6
1.	ПРЕДМЕТ И ЦИЉ РЕВИЗИЈЕ	6
2.	КРИТЕРИЈУМИ КОРИШЋЕНИ У РЕВИЗИЈИ	6
3.	ОЦЈЕНА РЕАЛИЗАЦИЈЕ ПРЕПОРУКА ИЗ ПРЕТХОДНИХ ИЗВЈЕШТАЈА	7
4.	ПРЕПОРУКЕ ЗА 2022. ГОДИНУ (РЕЗИМЕ)	8
5.	ОРГАНИЗАЦИЈА И РУКОВОЂЕЊЕ	9
6.	СИСТЕМ ИНТЕРНИХ КОНТРОЛА	10
7.	БУЏЕТ АРХИВА ЗА 2022. ГОДИНУ	11
8.	ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈИ	11
8.1.	Преглед расхода и издатака из буџета	11
8.2.	Преглед прихода и примитака	12
8.3.	Биланс стања	12
9.	ЗАПОШЉАВАЊЕ И СТАТУС ЗАПОСЛЕНИХ (АНГАЖОВАНИХ) ЛИЦА	12
9.1.	Запошљавање на одређено вријеме	12
10.	ЈАВНЕ НАБАВКЕ	13
10.1.	Набавка половног службеног возила	13
11.	КОМЕНТАРИ	15
	ПРИЛОЗИ	15

I МИШЉЕЊЕ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА

Мишљење независног ревизора се даје на основу проведене финансијске ревизије која обухвата ревизију финансијских извјештаја и, у вези с истом, ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација са релевантним законима и другим прописима.

1. МИШЉЕЊЕ О ФИНАНСИЈСКИМ ИЗВЈЕШТАЈИМА

Мишљење

Извршили смо ревизију финансијских извјештаја **Архива Босне и Херцеговине** (у даљем тексту: Архив) који обухватају: биланс стања на 31.12.2022. године, преглед прихода, примитака и финансирања по економским категоријама, преглед расхода и издатака из буџета, по економским категоријама, посебне податке о платама и броју запослених, преглед динамике запошљавања, преглед сталних средстава у облику ствари и права, преглед капиталних улагања, преглед дознака из текуће резерве буџета, за годину која завршава на тај дан и анализу извршења буџета – текстуални дио, укључујући и резиме значајних рачуноводствених политика.

Према нашем мишљењу, финансијски извјештаји Архива приказују истинито и фер, у свим материјалним аспектима, финансијско стање имовине, обавеза и извора средстава на 31.12.2022. године и извршење буџета за годину која се завршава на наведени датум, у складу са прихваћеним оквиром финансијског извјештавања.

Основ за мишљење

Ревизију смо обавили у складу са Законом о ревизији институција Босне и Херцеговине и Међународним стандардима врховних ревизионих институција (ISSAI)¹. Наше одговорности према тим стандардима су детаљније описане у параграфу *Одговорности ревизора за ревизију финансијских извјештаја*.

Независни смо од Архива у складу са етичким захтјевима који су релевантни за нашу ревизију и испунили смо остале етичке одговорности у складу са тим захтјевима.

Вјерујемо да су ревизиони докази које смо прибавили довољни и одговарајући да обезбиједе основ за наше мишљење.

Одговорности руководства за финансијске извјештаје

Руководство Архива је одговорно за израду и фер презентацију финансијских извјештаја у складу са прихваћеним оквиром финансијског извјештавања на нивоу институција Босне и Херцеговине тј. Законом о финансирању институција БиХ, Правилником о финансијском извјештавању институција БиХ и Правилником о

¹ Међународни стандарди врховних ревизионих институција (ISSAI) дио су Оквир професионалних објава Међународне организације врховних ревизионих институција – IFPP оквира (INTOSAI Framework of Professional Pronouncements), који чине три нивоа објава: INTOSAI принципи (INTOSAI-P), међународни стандарди врховних ревизионих институција (ISSAI) и INTOSAI смјернице (GUID).

рачуноводству са рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ. Ова одговорност подразумијева и креирање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и презентацију финансијских извјештаја који не садрже материјално значајне погрешне исказе услјед преваре или грешке, одговарајућа објелодањивања релевантних информација у напоменама уз финансијске извјештаје, као и одабир и примјену одговарајућих рачуноводствених политика и рачуноводствених процјена, које су разумне у датим околностима.

Одговорности ревизора за ревизију финансијских извјештаја

Наши циљеви су стећи разумно увјерење о томе да ли су финансијски извјештаји као цјелина сачињени без значајног погрешног приказивања услјед преваре или грешке и издати извјештај независног ревизора који укључује наше мишљење. Разумно увјерење је висок ниво увјерења, али није гаранција да ће ревизија обављена у складу са Међународним стандардима врховних ревизионих институција увијек открити значајно погрешно приказивање када оно постоји.

Погрешни прикази могу настати услјед преваре или грешке и сматрају се значајним ако се разумно може очекивати да, појединачно или збирно, утичу на економске одлуке корисника донијете на основу тих финансијских извјештаја.

Као саставни дио ревизије, у складу са Међународним стандардима врховних ревизионих институција, стварамо професионалне процјене и одржавамо професионални скептицизам током ревизије. Ми такође:

- Препознајемо и процјењујемо ризике значајног погрешног приказивања финансијских извјештаја, због преваре или грешке, обликујемо и обављамо ревизионе поступке као реакцију на те ризике и прибављамо ревизионе доказе који су довољни и примјерени да обезбиједе основ за наше мишљење. Ризик неоткривања значајног погрешног приказивања насталог услјед преваре је већи од ризика насталог услјед грешке, јер превара може укључити тајне споразуме, кривотворење, намјерно изостављање, погрешно приказивање или заобилажење интерних контрола.
- Стичемо разумијевање интерних контрола релевантних за ревизију како бисмо обликовали ревизионе поступке који су примјерени у датим околностима, али не и за сврху изражавања мишљења о успјешности интерних контрола.
- Оцјењујемо примјереност коришћених рачуноводствених политика и разумност рачуноводствених процјена и повезаних објава које је створило руководство.
- Оцјењујемо цјелокупну презентацију, структуру и садржај финансијских извјештаја, укључујући и објаве, као и да ли финансијски извјештаји одражавају трансакције и догађаје на којима су засновани на начин којим се постиже фер презентација.

Са руководством комуницирамо у вези са, између осталих питања, планираним дјелокругом и временским распоредом ревизије и важним налазима ревизије, укључујући и оне који се односе на значајне недостатке у интерним контролама који су откривени током наше ревизије.

2. МИШЉЕЊЕ О УСКЛАЂЕНОСТИ

У вези са ревизијом финансијских извјештаја Архива за 2022. годину, извршили смо и ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација са релевантним законима и другим прописима.

Према нашем мишљењу, активности, финансијске трансакције и информације Архива за 2022. годину у складу су, у свим материјалним аспектима, са законима и другим прописима који су дефинисани као критеријуми за дату ревизију.

Основ за мишљење

Ревизију усклађености смо извршили у складу са Законом о ревизији институција Босне и Херцеговине и ISSAI 4000 - Стандард за ревизију усклађености. Наше одговорности према тим стандардима су детаљније описане у параграфу *Одговорности ревизора за ревизију усклађености*.

Независни смо од Архива у складу са етичким захтјевима који су релевантни за нашу ревизију и испунили смо остале етичке одговорности у складу са тим захтјевима.

Вјерујемо да су ревизиони докази које смо прибавили довољни и одговарајући да обезбиједе основ за наше мишљење.

Скретање пажње

Не изражавајући резерву на мишљење о усклађености, скрећемо пажњу на следеће:

- *Недостатке у поступку провођења јавне набавке половног службеног возила (тачка 10.1. Извјештаја).*

Одговорности руководства за усклађеност

Поред одговорности за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, руководство Архива је такође одговорно да обезбиједи да су активности, финансијске трансакције и информације у складу са прописима којима су регулисане и потврђује да је током фискалне године обезбиједило намјенско, сврсисходно и законито коришћење расположивих средстава за остваривање утврђених циљева, те економично, ефикасно и ефективно функционисање система финансијског управљања и контроле.

Одговорности ревизора за ревизију усклађености

Поред одговорности да изразимо мишљење о финансијским извјештајима, наша одговорност подразумијева и изражавање мишљења о томе да ли су активности, финансијске трансакције и информације у свим материјалним аспектима, у складу са законима и другим прописима којима су регулисане. Одговорност ревизора укључује обављање процедура, како би прибавили ревизионе доказе о томе да ли се средства користе за одговарајуће намјене и да ли је пословање Архива, према дефинисаним критеријумима, усклађено са релевантним законима и другим прописима. Процедуре подразумијевају процјену ризика од значајних неусклађености са законима и прописима који регулишу пословање субјекта ревизије.

Такође, наша одговорност подразумијева и оцјену финансијског управљања, функције интерне ревизије и система интерних контрола.

Сарајево, 12.06.2023. године

ГЕНЕРАЛНИ РЕВИЗОР

Хрвоје Тврковић, с.р.

**ЗАМЈЕНИК
ГЕНЕРАЛНОГ РЕВИЗОРА**

Јасмин Пилица, с.р.

**ЗАМЈЕНИК
ГЕНЕРАЛНОГ РЕВИЗОРА**

Ранко Крсман, с.р.

II ИЗВЈЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ

1. ПРЕДМЕТ И ЦИЉ РЕВИЗИЈЕ

Предмет ревизије су финансијски извјештаји Архива за 2022. годину и усклађеност активности, финансијских трансакција и информација с релевантним законима и другим прописима.

Циљ је да се изрази мишљење о томе да ли су финансијски извјештаји поуздани и да ли биланси у потпуности одражавају резултате пословања. Такође, циљ ревизије је процијенити примјењује ли руководство институције законе и прописе и да ли користи средства за одговарајуће намјене, те оцијенити финансијско управљање, систем интерних контрола и функцију интерне ревизије.

С обзиром на то да се ревизија обавља испитивањем на бази узорка и да постоје инхерентна ограничења у рачуноводственом систему и систему интерних контрола, поједине материјално значајне грешке могу остати неоткривене.

2. КРИТЕРИЈУМИ КОРИШЋЕНИ У РЕВИЗИЈИ

Канцеларија за ревизију институција Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Канцеларија за ревизију) извршила је ревизију финансијских извјештаја и, у вези с истом, ревизију усклађености. Ревизија финансијских извјештаја и ревизија усклађености подразумевају процес објективног прикупљања и процјењивања доказа, како би се утврдило да ли су предмети ревизије, тј. финансијски извјештаји, као и активности, финансијске трансакције и информације, усклађени са одговарајућим критеријумима који су садржани у законима и другим прописима. Критеријуми представљају упоредне параметре који се користе како би се дала оцјена предмета ревизије.

За обављање финансијске ревизије коришћени су сљедећи критеријуми:

- Закон о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2022. годину²
- Закон о финансирању институција БиХ
 - Правилник о рачуноводству са рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ
 - Правилник о финансијском извјештавању институција БиХ
 - Одлуке о привременом финансирању институција БиХ за 2022. годину
- Закон о платама и накнадама у институцијама БиХ и подзаконски акти
- Закон о порезу на доходак и Закон о доприносима (ФБиХ и РС)
- Закон о јавним набавкама и подзаконски акти
- Закон о државној служби у институцијама БиХ и подзаконски акти
- Закон о раду у институцијама БиХ и подзаконски акти
- Закон о управи и подзаконски акти
- Закон о ревизији институција БиХ
- Закон о облигационим односима.

² Службени гласник БиХ, број: 42/22

3. ОЦЈЕНА РЕАЛИЗАЦИЈЕ ПРЕПОРУКА ИЗ ПРЕТХОДНИХ ИЗВЈЕШТАЈА

Канцеларија за ревизију је у извјештају о финансијској ревизији Архива за 2021. годину дала позитивно мишљење на финансијске извјештаје и позитивно мишљење на усклађеност са законима и другим прописима са скретањем пажње на Правилник о унутрашњој организацији који није усклађен са одлукама Савјета министара и систем финансијског управљања и контроле који није успостављен у складу са важећим прописима.

У Извјештају су дате препоруке у циљу отклањања уочених неправилности, недостатака и слабости. Препоруке из претходног периода чија је реализација била у току нису поновљене, али се њихова реализација континуирано прати у наредном периоду.

Утврдили смо да је Архив у 2022. години од укупно пет претходно датих препорука, реализовао три, једну није реализовао, док је реализација за једну препоруку у току.

У наредној табели (Табела 1.) приказан је преглед оцјене реализације претходно датих препорука.

Табела 1. Детаљан преглед оцјене реализације претходно датих препорука

Бр. преп.	Препоруке из извјештаја за 2021. годину	Оцјена реализације у 2022. години	Статус
1.	Препоручујемо Архиву да, у сарадњи са Министарством финансија и трезора БиХ, предузме активности и ријеши питање дугогодишњег исказаног салда на позицији вриједносних папира, у својим пословним књигама.	Архив је, у сарадњи са Министарством финансија и трезора БиХ, ријешио питање дугогодишњег исказаног салда на позицији вриједносних папира у својим пословним књигама, на начин да је извршено искњижење наведеног салда.	
2.	Препоручујемо Архиву да досљедно врши примјену законских прописа који регулишу подручје запошљавања, посебно водећи рачуна о испуњавању критеријума транспарентности.	Архив је и у 2022. години ангажовао једно лице на одређено вријеме без провођења конкурсне процедуре сходно Закону о раду у институцијама БиХ, са прекидима између уговора.	
Бр. преп.	Препоруке из претходних извјештаја ³	Оцјена реализације у 2022. години	Статус
1/2020	Архив је дужан ускладити Правилник о унутрашњој организацији са важећим одлукама Савјета министара БиХ.	Приједлог правилника о унутрашњој организацији и систематизацији, с прибављеним мишљењима надлежних институција, упућен је према Савјету министара БиХ на разматрање и усвајање.	

³ Све препоруке дате у извјештајима о обављеној финансијској ревизији претходних година чија је реализација била у току или нису оцјењене у извјештају за 2021. годину

Табела 1. Детаљан преглед оцјене реализације претходно датих препорука

Бр. преп.	Препоруке из претходних извјештаја ⁴	Оцјена реализације у 2022. години	Статус
3/2020	Архив је дужан имплементирати систем финансијског управљања и контроле у складу са релевантним прописима.	Архив је креирао основне документе који су неопходни за успоставу система финансијског управљања и контроле.	✓
4/2020	Потребно је да Архив предузме мјере у циљу рјешавања питања дугогодишњег ангажмана особља на основу уговора о дјелу.	Уговори о дјелу се закључују за конкретне, повремене послове и незнатно су већи у односу на претходну годину.	✓

За означавање статуса препорука у погледу њихове реализације коришћени су сљедећи симболи: ✓ реализоване препоруке, ● препоруке чија је реализација у току, ✗ нереализоване препоруке, ⏸ препоруке које нису могле бити оцијењене у ревидираном периоду.

Препоруке чија је реализација у току ће бити предметом даљег праћења до тренутка док се не реализују у потпуности или до оног тренутка када ревизор, узимајући у обзир разуман протекли рок, процијени да ове препоруке нису реализоване. Сходно томе, у овом извјештају нису дате нове препоруке за ревидиране процесе на које се такве препоруке односе, али је за ове процесе дат опис стања и проведених активности. Препоруке које нису могле бити оцијењене у овом циклусу ревизије ће бити оцијењене кад се за то стекну услови.

4. ПРЕПОРУКЕ ЗА 2022. ГОДИНУ (РЕЗИМЕ)

Извјештајем о обављеној ревизији за 2022. годину обухваћене су три препоруке. Све три препоруке су дате због утврђених неусклађености активности, финансијских трансакција и информација с релевантним законима и другим прописима.

Од укупног броја датих препорука, једна препорука, која није отклоњена у 2022. години, се односи на неправилности, недостатке и слабости идентификоване у претходним извјештајима, те је сходно томе таква препорука поновљена у овом извјештају.

У табели која слиједи (Табела 2) приказани су подаци о датим препорукама за 2022. годину (сегмент ревизије, предмет ревизије и статус), а препоруке су детаљно презентоване по процесима у извјештају.

⁴ Све препоруке дате у извјештајима о обављеној финансијској ревизији претходних година чија је реализација била у току или нису оцијењене у извјештају за 2021. годину

Табела 2. Препоруке за 2022. годину

Бр. преп.	Тачка извјештаја	Ревидирани процес (наслов)	Предмет ревизије		Статус препоруке ⁵	
			Финансијски извјештаји	Усклађеност	Нова препорука	Поновљена препорука
1.	9.1.	Запошљавање на одређено вријеме		●		●
2.	10.1.	Набавка половног службеног возила		●	●	
3.	10.2.	Набавка половног службеног возила		●	●	

5. ОРГАНИЗАЦИЈА И РУКОВОЂЕЊЕ

Унутрашња организација и начин рада Архива утврђени су Правилником о унутрашњој организацији Архива на који је Савјет министара БиХ дао сагласност у септембру 2009. године, који је у 2015. години измијењен и допуњен. Правилником о унутрашњој организацији Архива, уређен је начин рада и руковођења, те опис послова за укупно 39 извршилаца.

Према важећем Правилнику Архив има три основне организационе јединице, Сектор за надзор регистратура, опште и правне послове, Сектор за заштиту, сређивање и обраду архивске грађе и Сектор за информационо-документациону, издавачку, научно-истраживачку и културно-образовну дјелатност.

Архивом управља директор, који има два замјеника. Руководство Архива је Савјет министара БиХ именовао 17.3.2021. године, на мандатни период од четири године.

Законом о архивској грађи и Архиву БиХ дефинисане су надлежности Архивског савјета БиХ као савјетодавног тијела за подручје архивске службе, који именује Савјет министара БиХ. Архивски савјет БиХ расправља о општим питањима из подручја архивске дјелатности и даје препоруке и мишљење о унапређењу дјелатности, разматра заједничке програме развоја архивске дјелатности, разматра годишње програме рада и извјештаје о раду Архива, даје мишљење о међународној сарадњи на подручју архивске дјелатности, разматра нормативе и стандарде за архивску дјелатност Босне и Херцеговине, именује Комисију за полагање стручних испита за архивска звања итд. Архивски савјет БиХ има девет чланова који се именују на период од четири године. Раније именовани сазив, коме је мандат истекао у септембру 2020. године, своје активности није обављао од 2018. године. Директор Архива и његови замјеници, као и директори ентитетских архива и предсједник Савеза друштава архивских радника БиХ, су по положају чланови Архивског савјета БиХ. Остала три члана Архивског савјета БиХ именују се из реда чланова Савјета министара БиХ и ресорних ентитетских министарстава. Архив је у октобру 2021. године упутио допис Савјету министара БиХ и ресорним министарствима за делегирање својих чланова у Архивски савјет. У току 2022. године су достављени приједлози чланова свих релевантних институција. Међутим, процедура именовања чланова Архивског савјета даном обављања завршне ревизије није била окончана.

⁵ Статус подразумијева нову или поновљену препоруку. Нереализоване препоруке из претходног периода су, након утврђеног чињеничног стања, поновљене.

Иако су институције Босне и Херцеговине биле у обавези да до краја априла 2014. године ускладе правилнике о унутрашњој организацији са одредбама Одлуке о принципима за утврђивање унутрашње организације органа управе БиХ⁶ и Одлуке о разврставању радних мјеста и критеријумима за опис посла у институцијама БиХ⁷, Архив још увијек није завршио активности на усклађивању. Архив је 23.11.2022. године упутио Приједлог правилника о унутрашњој организацији и систематизацији, с прибављеним мишљењима надлежних институција, према Савјету министара БиХ на разматрање и усвајање. Савјет министара БиХ је 28.11.2022. године доставио допис којим се траже одређене допуне изјашњењем на добијена мишљења. Поступајући по наведеним упутама, Архив БиХ је извршио допуну материјала те Приједлог правилника о унутрашњој организацији Архива БиХ доставио Савјету министара БиХ 01.02.2023. године како би се исти ради разматрања и одлучивања ставио на прву наредну сједницу Савјета министара БиХ.

По питању усклађивања правилника с одлукама Савјета министара, дали смо препоруку у претходном периоду (препорукa бр. 1/2020 у Табели 1) те смо оцијенили да Архив предузима активности које су претходно презентоване, што ће бити предметом даљег праћења до окончања имплементације.

6. СИСТЕМ ИНТЕРНИХ КОНТРОЛА

Архив је одговоран за креирање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и презентацију финансијских извјештаја и усклађеност пословања са законима и другим прописима.

Финансијско управљање и контрола

Систем финансијског управљања и контроле у Архиву је у значајној мјери имплементиран у складу са Законом о финансирању институција БиХ⁸, Приручником за финансијско управљање и контролу и Смјерницама за провођење процеса управљања ризицима у институцијама БиХ.

Архив је сачинио попис и мапирао пословне процесе, утврдио и процијенио ризике и израдио регистар ризика. Такођер, Архив је у току 2022. године донио Годишњи акциони план за успоставу и унапређење система интерних финансијских контрола (донесена су нова и ажурирана одређена интерна акта у складу са резултатима процјене ризика, израђен је нови Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста). Такође, по препорукама интерне ревизије на тему „Управљање ризицима у Архиву БиХ” усклађени су идентификовани показатељи (успјеха и резултата) у процесима средњорочног и буџетског планирања од стране Архива БиХ.

Архив је сачинио Годишњи извјештај о систему финансијског управљања и контроле за 2022. годину и исти доставио Централној хармонизацијској јединици Министарства финансија и трезора БиХ. У овом извјештају Архив је навео мјере које планира провести за даљи развој финансијског управљања и контроле.

⁶ Службени гласник БиХ, број 30/13

⁷ Службени гласник БиХ, број 30/13, 67/15 и 51/18

⁸ Службени гласник БиХ, бр.61/04, 49/09, 42/12, 87/12 и 32/13

7. БУЏЕТ АРХИВА ЗА 2022. ГОДИНУ

Законом о буџету институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2022. годину, Архиву су одобрена средства у укупном износу од 754.000 КМ (текући издаци 742.000 КМ и капитални издаци 12.000 КМ). Буџетом је одобрен 21 запослени, а на 31.12.2022. године у Архиву је било 20 запослених лица. Просјечан број запослених у 2022. години за које су исплаћене бруто плате у Архиву био је 19.

Архив је своје активности до усвајања буџета за 2022. годину финансирао на основу одлука о привременом финансирању за прва два тромјесечја.

Током године извршена су усклађивања буџета која се односе на одобрена средства из текуће резерве у укупном износу од 32.200 КМ. Почетком године, на захтјев Архива, Савјет министара БиХ је одобрио средства текуће резерве у износу од 24.200 КМ за финансирање бруто плата и накнада Архива. Средства су одобрена због мања расположивих средстава на позицији бруто плата и накнада, које је уследило због постављења државног службеника из 2021. године, изнад одобреног броја запослених по буџету, а по рјешењу Агенције за државну службу институција БиХ о екстерном премјештају прекобројног државног службеника из Министарства правде БиХ.

Такође, у јануару 2023. године Архиву су одобрена средства текуће резерве за једнократну новчану помоћ у износу од 8.000 КМ.

Према наведеном, Архив је у 2022. години располагао средствима у укупном износу од 786.200 КМ, а укупно је реализовано 768.570 КМ.

У 2022. години извршена су два реструктурисања у укупном износу од 39.000 КМ, која је одобрило Министарство финансија и трезора БиХ.

8. ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈИ

Архив је сачинио Годишњи финансијски извјештај за 2022. годину и доставио га надлежним органима и институцијама у складу са важећим прописима и у утврђеном року. Анализом биљешки уз финансијске извјештаје може се констатовати да је Архив, поштујући Правилник о финансијском извјештавању, сачинио забиљешку билансних позиција уз биланс стања, као и детаљна образложења структуре расхода и издатака по свим одобреним ставкама.

8.1. Преглед расхода и издатака из буџета

У прегледу расхода и издатака по економским категоријама-збирно, у периоду од 1.1. до 31.12.2022. године, укупно остварени расходи исказани су у износу од 768.570 КМ, што је за 17.630 КМ мање у односу на расходе одобрене буџетом за 2022. годину.

Вриједносно значајни расходи из буџета односе се на: бруто плате (528.987 КМ), накнаде трошкова запослених (101.745 КМ), уговорене и друге посебне услуге (44.016 КМ) и капиталне издатке (34.358 КМ).

Преглед расхода и издатака из буџета приказан је у Табели I у прилогу Извјештаја.

8.2. Преглед прихода и примитака

Укупно остварени приходи и примици по економским категоријама у периоду од 1.1. до 31.12.2022. године, исказани су у износу од 5.747 КМ. Исти се односе на приходе остварене од захтјева, молби, приједлога, пријава, других поднесака и рефундацију боловања из ранијих година.

Преглед прихода и примитака приказан је у Табели III у прилогу Извјештаја.

8.3. Биланс стања

У билансу стања на 31.12.2022. године исказана су укупна средства у износу од 200.243 КМ. Укупне обавезе са изворима средстава исказане су у износу од 305.148 КМ.

Значајне ставке биланса стања односе се на неотписану вриједност сталних средстава (200.243 КМ), обавезе према запосленим (73.758 КМ), обавезе према добављачима (27.225 КМ).

Биланс стања приказан је у Табели II у прилогу Извјештаја.

9. ЗАПОШЉАВАЊЕ И СТАТУС ЗАПОСЛЕНИХ (АНГАЖОВАНИХ) ЛИЦА

9.1. Запошљавање на одређено вријеме

Запошљавање на одређено вријеме запосленика у институцијама БиХ регулисано је Законом о раду у институцијама БиХ⁹. Наиме, чланом 9. поменутог Закона допуштено је запошљавање на одређено вријеме до три мјесеца¹⁰.

Током године у Архиву је ангажовано једно лице путем уговора на одређено вријеме без претходно проведене конкурсне процедуре. Послови на којима је ангажовано лице везани су за систематизовано радно мјесто референта за послове међународне сарадње и сукцесије. Са ангажованим лицем закључена су четири уговора о раду на период од по три мјесеца. Наведено лице је након истека последњег уговора о раду на одређено вријеме наставило ангажман у институцији по основу уговора о дјелу на пословима сређивања архивске грађе до краја године.

И поред чињенице да је институција обуставила ангажман лица по основу уговора на одређено вријеме и даље ангажовање истог лица по основу уговора о дјелу на другим пословима, без покретања конкурсне процедуре представља одступање од наведене одредбе закона и као посљедицу има нетранспарентан начин запошљавања.

⁹Службени гласник БиХ, број 26/04, 07/05, 48/05, 60/10, 32/13 и 93/17

¹⁰ Чланом 9. став 1. тачка ц) Закона о раду у институцијама БиХ је прописано да се јавни оглас не расписује за пријем у радни однос запосленика на одређено вријеме до три мјесеца, када због хитности обављања посла, изненадног повећања обима посла и изненадног одсуства запосленика није могуће благовремено спровести јавни оглас.

ПРЕПОРУКА 1

Архив је дужан да запошљавање врши у складу са Законом о раду у институцијама БиХ, поштујући принципе законитости и транспарентности.

10. ЈАВНЕ НАБАВКЕ

Архив је донио План јавних набавки за 2022. годину, како је прописано Законом о јавним набавкама¹¹.

Према презентованим подацима¹², Архив је у 2022. години провео 17 поступака јавних набавки. Од наведеног броја, Архив је провео један отворени поступак у вриједности од 32.800 КМ, један конкурентски поступак у вриједности од 20.256 КМ. Архив је путем директног споразума извршио набавке у вриједности од 26.047 КМ.

Након претходно проведених поступака, укупна вриједност закључених уговора (оквирних споразума) износила је **79.103 КМ** (49.737 КМ из текућих издатака и 29.366 КМ из капиталних издатака).

Ревизијом појединачних процедура јавних набавки утврђене су неправилности и недостаци како слиједи:

10.1. Набавка половног службеног возила

На основу одлуке о покретању поступка јавне набавке половног службеног возила покренут је конкурентски поступак чија је укупна планирана вриједност 24.000 КМ са ПДВ-ом. Тендерску документацију је преузело осам потенцијалних понуђача путем Портала јавних набавки и на исту није било жалби. У предвиђеном року нити један понуђач није доставио своју понуду. У поновљеном поступку један понуђач је доставио понуду у вриједности од 23.700 КМ са ПДВ-ом, која је одбијена због непридржавања услова из тендерске документације (изјава или овлашћење дато од стране произвођача или генералног заступника којом доказује да је произвођач или генерални заступник овлашћени дистрибутер понуђеног возила).

На трећем поновљеном поступку, поново се јавио само један понуђач који је доставио понуду у вриједности од 23.700 КМ. Комисија је оцијенила да достављена понуда испуњава све услове тражене тендерском документацијом. Понуђено је возило марке Citroen C4 hdi, 2018. годиште. Вриједност закљученог уговора са најповољнијим понуђачем АС Крамар д.о.о. Љубушки износи 23.700 КМ. Примопредаја возила, према траженим условима, извршена је у предвиђеном року.

Током ревизије, уочили смо да је у тендерској документацији тражена гаранција за испоручено половно/старо возило од шест мјесеци (иста је и достављена) иако је *Правилником о набавци и начину употребе службених возила у институцијама БиХ* децидирано наведено као квалификациони критеријуми обавезна гаранција за период од минимално четири године. Надаље, Поступцима ревизије се нисмо увјерили на који начин је Архив одредио услове техничке спецификације предмета набавке да исти не може бити старији од пет година, да пређена километража не може бити већа од 150.000 км и сл.

¹¹ Службени гласник БиХ, број 39/14 и 59/22

¹² Подаци из табеларних прегледа сачињених за потребе ревизије.

Техничка спецификација предмета набавке није састављена на начин који ће омогућити компарацију понуда. Наиме, техничком спецификацијом остављена је могућност предњег погона или погона на сва четири точка, а општепознато је да је возило са погоном на сва четири точка скупље. Такође, није дефинисано на који начин поредити понуду возила старог пет година и пређене километраже 150.000 км са возилом старости једне до двије године и пређене километраже нпр. 30.000 км као и валоризацију сервисирања возила односно критеријума уредности сервисирања возила. Уочено је да није одређена боја возила тако да се Архив изложио ризику да му се понуди возило са бојом која није примјерена службеним возилима.

ПРЕПОРУКА 2

Архив је обавезан да досљедно примјењује како законску тако и подзаконску легислативу приликом набавке службених аутомобила.

ПРЕПОРУКА 3

Архив је дужан, поред дефинисања критеријума и услова које понуђачи морају задовољити у поступку јавне набавке, у тендерској документацији јасно описати и начин на који ће се вршити компарирање понуда на стварној конкурентској основи.

11. КОМЕНТАРИ

Архив у остављеном року није доставио коментаре на Нацрт извјештаја о обављеној финансијској ревизији за 2022. годину, тако да овај Извјештај представља коначан извјештај без корекција у односу на Нацрт извјештаја о обављеној финансијској ревизији за 2022. годину.

Ревизију у Архиву за 2022. годину обавили су: Невена Бугарин - виши ревизор за финансијску ревизију (вођа тима), Осман Паћука - самостални ревизор за финансијску ревизију (члан тима), Хелена Грбавац – млађи ревизор за финансијску ревизију (члан тима) и Невена Бућо - млађи ревизор за финансијску ревизију (члан тима).

**Вођа тима за
финансијску ревизију**

Невена Бугарин, с.р.

**Руководилац Одјељења за
финансијску ревизију**

Миро Галић, с.р.

**Руководилац Одјељења за
развој, методологију и контролу
квалитета финансијске ревизије**

Неџад Хајтић, с.р.

Број: 02-16-1-782/23

Прилози

Табела I - Преглед расхода буџета за 2022. годину

Табела II - Биланс стања на 31.12.2022. године

Табела III - Преглед прихода и примитака за 2022. годину

Изјава о одговорностима руководства

Табела I

Преглед расхода буџета за 2022. годину

Архив Босне и Херцеговине

Опис	Одобрени буџет	Усклађивања буџета	Укупни буџет	Извршење буџета	Проценат (5/4*100)
1	2	3	4 (2+3)	5	6
1. Текући издаци	742.000	8.200	750.200	734.212	98
Бруто плате и накнаде	547.000	-12.400	534.600	528.987	99
Накнаде трошкова запослених	82.000	20.600	102.600	101.745	99
Путни трошкови	15.000	5.000	20.000	18.575	93
Издаци телефонских и поштанских услуга	11.000	0	11.000	8.755	80
Издаци за енергију и комуналне услуге	0	0	0	0	
Набавка материјала	13.000	0	13.000	12.881	99
Издаци за услуге превоза и горива	13.000	-1.000	12.000	10.486	87
Унајмљивање имовине и опреме	0	0	0	0	
Издаци за текуће одржавање	13.000	-4.000	9.000	6.079	68
Издаци за осигурање	3.000	0	3.000	2.688	90
Уговорене и друге посебне услуге	45.000	0	45.000	44.016	98
2. Капитални издаци	12.000	24.000	36.000	34.358	95
Набавка земљишта	0	0	0	0	
Набавка грађевина	0	0	0	0	
Набавка опреме	12.000	24.000	36.000	34.358	95
Набавка осталих сталних средстава	0	0	0	0	
Реконструкција и инвестиционо одржавање	0	0	0	0	
3. Текући грантови	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
4. Буџет-непосредна потрошња (1+2+3)	754.000	32.200	786.200	768.570	98
5. Вишегодишња капитална улагања	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
6. Новчане донације	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
7. Програми посебне намјене	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
8. Укупно (4+5+6+7)	754.000	32.200	786.200	768.570	98

Руководство је Преглед расхода буџета по економским категоријама одобрило 28.02.2023. године.

Директор:
Данијела Мрда

Табела II

Биланс стања на 31.12.2022. године

Архив Босне и Херцеговине

Опис	31.12.2022.	31.12.2021.	Проценат (2/3*100)
1	2	3	4
1.Готовина, крат. потраживања, разграничења и залихе	0	61	0
Новчана средства	0	0	
Краткорочна потраживања	0	61	0
Краткорочни пласмани	0	0	
Интерни финансијски односи	0	0	
Залихе	0	0	
Краткорочна разграничења	0	0	
2. Стална средства	200.243	210.286	95
Стална средства	1.498.435	1.425.862	105
Исправка вриједности	1.298.192	1.223.186	106
Неотписана вриједност сталних средстава	200.243	202.676	99
Дугорочни пласмани	0	7.610	0
Дугорочна разграничења	0	0	
УКУПНО АКТИВА (1+2)	200.243	210.347	95
3. Краткорочне обавезе и разграничења	104.905	59.857	175
Краткорочне текуће обавезе	31.147	9.669	322
Краткорочни кредити и зајмови	0	0	
Обавезе према запосленима	73.758	50.188	147
Интерни финансијски односи	0	0	
Краткорочна разграничења	0	0	
4. Дугорочне обавезе и разграничења	0	0	
Дугорочни кредити и зајмови	0	0	
Остале дугорочне обавезе	0	0	
Дугорочна разграничења	0	0	
5. Извори средстава	200.243	202.676	99
Извори средстава	200.243	202.676	99
Остали извори средстава	0	0	
Нераспоређени вишак прихода/расхода	0	0	
УКУПНО ПАСИВА (3+4+5)	305.148	262.533	116

Напомена: Правилником о финансијском извјештавању институција Босне и Херцеговине, чл.10. став 4., напоменуто је да биланс стања буџетских корисника **неће бити уравнотежен** (актива једнака пасиви) због програмски успостављеног система Главне књиге, док ће биланс стања који ради Министарство финансија и трезора на нивоу Буџета институција Босне и Херцеговине за текућу годину бити уравнотежен.

Руководство је Биланс стања одобрило 28.02.2023. године.

Директор:
Данијела Мрда

Табела III

Преглед прихода и примитака за 2022. годину

Архив Босне и Херцеговине

Опис	Планирани износ	Измјене и допуне	Укупно планирани износ	Остварени износ	Проценат (5/4*100)
1	2	3	4 (2+3)	5	6
1. Непорески приходи	2.364	0	2.364	5.747	243
Приходи од предузетничких активности и имовине и приходи од позитивних курсних разлика	0	0	0	0	
Накнаде и таксе и приходи од пружања јавних услуга	1.000	0	1.000	4.412	441
Рефундација боловања из ранијих година	1.364	0	1.364	1.335	98
2. Текући трансфери и донације	0	0	0	0	
Примљени текући трансфери од иностраних влада и међународних организација - донације из иностранства	0	0	0	0	
Примљени текући трансфери од осталих нивоа власти	0	0	0	0	
Домаће донације	0	0	0	0	
3. Капитални примици	0	0	0	0	
Капитални примици од продаје сталних средстава	0	0	0	0	
Примици од финансијске имовине	0	0	0	0	
Примици од дугорочног задуживања	0	0	0	0	
Примици од краткорочног задуживања	0	0	0	0	
4. Укупни приходи и примици (1+2+3)	2.364	0	2.364	5.747	243

Руководство је Преглед прихода и примитака по економским категоријама одобрило 28.02.2023. године

Директор:
Данијела Мрда

Изјава о одговорностима руководства

Међународни стандард врховних ревизионих институција (ISSAI 2580) предвиђа да ревизор треба да добије одговарајућу изјаву од руководства институције као доказ да руководство признаје своју одговорност за објективно приказивање финансијских извјештаја сагласно мјеродавном оквиру финансијског извјештавања, те да је одобрило финансијске извјештаје.

Руководство **Архива Босне и Херцеговине** (у даљем тексту: Архив) дужно је да обезбиди да финансијски извјештаји за 2022. годину буду израђени у складу са Законом о финансирању институција Босне и Херцеговине (Службени гласник БиХ, број 61/04, 49/09, 42/12, 87/12, 32/13 и 38/22), Правилником о финансијском извјештавању институција Босне и Херцеговине (Службени гласник БиХ, број 25/15 и 91/17) и Правилником о рачуноводству са рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција Босне и Херцеговине (протокол Министарства финансија и трезора БиХ, број 01-08-02-1-1515-1/15, од 4.2.2015. године). Руководство је такође обавезно да поступа у складу са Законом о буџету институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2022. годину (Службени гласник БиХ, број 42/22) и пратећим упутствима, објашњењима и смјерницама које доноси Министарство финансија и трезора Босне и Херцеговине, као и осталим законима у Босни и Херцеговини, тако да финансијски извјештаји дају фер и истинит приказ финансијског стања Архива.

При састављању таквих финансијских извјештаја одговорности руководства обухватају гаранције:

- да је осмишљен и да се примјењује и одржава систем интерних контрола који је релевантан за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја и усклађеност са законима и другим прописима;
- да финансијски извјештаји не садрже материјално значајне погрешне исказе;
- да финансијски извјештаји садрже све релевантне податке и анализе извршења буџета, као и податке о систему интерних контрола и реализацији препорука ревизије;
- да се у пословању примјењују важећи законски и други релевантни прописи.

Руководство је такође одговорно за чување имовине и ресурса од губитака, па тако и за предузимање одговарајућих мјера да би се спријечиле и откриле проневијере и остале незаконитости.

Датум, 28.02.2023.

Директор

Данијела Мрда